

Dünya tarixində döndə-döndə sübut olunmuş həqiqətdir - bəşəriyyətin xilas, bəşər övladlarının firavanlıq, bolluq, rahatlıq içərisində yaşaması üçün ən vacib, ən mühüm vasitə sülhün, sabitliyin bərqərar olmasıdır.

Azərbaycan dövləti və xalqı böyük çətinliklərlə qarşılaşanda da, ədalətsizliklərlə üzləşəndə də, bir sıra ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların ikili standartlarına, ayrı-seçkiliyinə məruz qalanda da bu həqiqətdən zərər qədər uzaqlaşmadı. 1990-cı illərdə Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi xarici havadarlarından hər cür yardım almış Ermənistan tərəfindən işğal olundu. Həmin ərazilərimiz - Qarabağ və Şərqi Zəngəzur 30 ilə yaxın əsarət altında qalanda, Azərbaycan dövləti süni şəkildə uzadılan işğalla heç zaman barışmayacağını bəyan edəndə də sülhün ən gərəqli yol olduğunu vurğuladı. Və sülhün bərqərar olmasına söz göstərdi.

Təəssüf ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatları səbəbindən müharibə başladı. 2020-ci ilin payızında baş verən İkinci Qarabağ müharibəsində zəfər qazanaraq Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini işğaldan azad etdikdən sonra da qalib Azərbaycanın məqsədi münaqişəyə birdəfəlik son qoymaq idi. Ermənistanla sülh müqaviləsinin təşəbbüskarı da Azərbaycan oldu.

Nəhayət, avqustun 8-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə Vaşinqtonda keçirilən üçtərəfli görüş Cənubi Qafqazda uzunmüddətli münaqişənin həllinə doğru atılan ən əhəmiyyətli addımlardan biri kimi tarixə yazıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Vaşinqtonda Azərbaycanın media nümayəndələrinə müsahibəsində bildirdiyi kimi, əfsuslar olsun ki, Bayden administrasiyası zamanı Amerika-Azərbaycan əlaqələri Azərbaycan-Ermənistan əlaqələrinin girovuna çevrilmişdi: "Bizim Amerika Birləşmiş Ştatları ilə əvvəlki dövrdə əldə edilmiş nailiyyətlər və potensial demək olar ki, dondurulmuş vəziyyətə salınmışdı".

Dünyada sülhü təmin etməyə çalışan Lider

Donald Tramp bu xoşməramlı missiyası ilə də tarixdə qalacaq

Avqustun 7-8-də Prezident İlham Əliyevin Prezident Donald Trampın dəvəti ilə Amerika Birləşmiş Ştatlarına işğuzar səfəri Azərbaycan-Amerika münasibətləri üçün də çox əhəmiyyətli, tarixi hadisəyə çevrildi. Avqustun 8-də Ağ Evdə daha bir möhtəşəm tarixi hadisə baş verdi. ABŞ-nin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan arasında 7 bənddən ibarət Birgə Bəyannamə imzalandı.

ABŞ Prezidenti Donald Tramp liderlərlə üçtərəfli görüşdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanı belə mühüm sənədi imzalamaq üçün Vaşinqtona gəlmələri münasibətilə təbrik etdi: "Bir çox vasitəçilər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə son qoymağa çalışdılar və hamısı uğursuz oldu. Nəhayət, bu gün bu bitəcək", - deyərək ABŞ Prezidenti bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Vaşinqtonda ABŞ Prezidenti Donald Tramp və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan ilə mətbuata birgə bəyannamə bildirdi ki, cəmi bir neçə

ay ərzində Prezident Tramp Afrikada, Asiyada və nəhayət, Cənubi Qafqazda 30 il ərzində əldə oluna bilinməyeni təmin etdi: "Biz insanların qurban verilməsi, böyük itkilər ilə nəticələnən iki çox ağır müharibə aparmalı olduq. Prezident Tramp və onun komandası, bizim yaxşı dostumuz Stiven Uitkoff olmasaydı, Ermənistan və Azərbaycan yəqin ki, hələ də sonsuz danışıqlar prosesində idilər".

Dövlət başçısı İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu, həqiqətən, tarixi gündür - biz Qafqazda sülhü bərqərar edirik və bu fürsət tək-cə bizim regionla məhdudlaşmayacaq: "Prezident Trampın düzgün qeyd etdiyi kimi, "Trampın Beynəlxalq Sülh və Rifah Marşrutu" yeni bağlantı əlaqələri yaradacaq, sədləri aradan qaldıracaq və sərmayələr, firavanlıq, sabitlik sayəsində çoxsaylı ölkələr üçün bağlantı imkanları yaradacaq. Azərbaycan və Ermənistan Sovet İttifaqının süqutu nəticəsində eyni vaxtda müstəqillik əldə edib. Ancaq artıq o vaxt biz müharibə şəraitində idik. Biz müharibələrə, işğal

dövrünə və qan tökülməsinə uzun illər sərf etdik. Bu gün tarixi gündür, çünki biz sülhü bərqərar edirik. Prezident Tramp Qafqaza sülh gətirir və biz buna görə ona minnətdarıq".

Donald Trampın dünyada sülhə nail olmaq söylərini yüksək qiymətləndirən Prezident İlham Əliyev Vaşinqtonda Birgə Bəyannamənin imzalanması zamanı ABŞ Prezidentinin Nobel Sülh mükafatına layiq görülməsi üçün Nikol Paşinyan ilə birgə Nobel komitəsinə müraciət etməyi səsləndirdi. Dövlətimizin başçısı dedi: "Bəlkə Prezident Trampa Nobel Sülh Mükafatının verilməsi məqsədilə Nobel Komitəsinə birgə müraciətin göndərilməsində baş nazir Paşinyanla razılaşaq. Çünki üç onillikdən artıq müharibədə olmuş ölkələrin rəhbərlərinin burada tarixi imza atmaları, həqiqətən, böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu, Prezident Trampın rəhbərlik söylərinin nəzərəçarpan nəticəsidir". Heç kəsin buna nail ola bilmədiyini nəzərə çatdıran Prezident İlham Əliyev 1990-cı illərin əvvəlindən burada çox preziden

tlərin olduğunu, Minsk qrupunun olduğunu xatırlatdı. Bildirdi ki, 1992-ci ildə fəaliyyətə başlamış həmin qrupa bu gün erməni həmkarı ilə son qoyur. Dövlətimizin başçısı ATƏT-in vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqların üç onillikdən çox çəkdiyini və heç bir nəticə vermədiyini vurğuladı.

ABŞ Prezidentinin qısa vaxt ərzində həyata keçirdiyi böyük işlərə diqqəti çəkən dövlətimizin başçısı dedi: "Bəs əgər Nobel Sülh Mükafatı Prezident Trampa verilməsə, kimə verilməlidir? Mən heç bir iş görməmiş, lakin mükafat almış şəxslərlə bağlı Nobel Sülh Mükafatının çox müəmmalı qərarlarının tarixinə varmaq istəməzdim. Lakin Prezident Tramp altı ay ərzində möcüzə yaratdı. Bir sözlə, düşünürəm ki, erməni həmkarım da dəstəkləyəcək. Auditoriyanın reaksiyasından hesab edirəm ki, biz qayıdan kimi birgə məktubun hazırlanması üzərində razılığa gələcəyik".

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*